

## POSTANOWIENIE

Dnia 20 czerwca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z powództwa M. S.  
przeciwko A. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P.  
o zadośćuczynienie,  
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń  
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 20 czerwca 2017 r.,  
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i  
Ubezpieczeń Społecznych w B.  
z dnia 21 kwietnia 2016 r., sygn. akt VI Pa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 900 (dziewięćset) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

### UZASADNIENIE

Wyrokiem z 21 kwietnia 2016 r., sygn. akt VI Pa (...) Sąd Okręgowy w B. w sprawie z powództwa M. S. przeciwko A. Sp. z o.o. w P. o zadośćuczynienie oddalił apelację powódki od wyroku Sądu Rejonowego w B. z 26 października 2015 r., sygn. akt V P (...), którym Sąd ten oddalił powództwo i zasądził od powódki na rzecz pozwanego zwrot kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy podzielił ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd pierwszej instancji i ocenił, że Sąd ten przeprowadził prawidłowe postępowanie dowodowe, a

ocena tak zgromadzonego materiału dowodowego nie przekraczała granic określonych przepisem art. 233 k.p.c.

Jak zauważył Sąd odwoławczy, przedmiotem sporu było żądanie zasądzenia na rzecz powódki zadośćuczynienia w związku z doznany wypadkiem przy pracy w dniu 20 listopada 2010 r. Podstawą do zasądzenia dochodzonej kwoty było ustalenie, czy pozwany pracodawca ponosi odpowiedzialność za powstałą szkodę. Z ustaleń dokonanych przez Sąd Rejonowy nie wynikało, że pozwaną spółkę można było obciążyć odpowiedzialnością za wypadek, który miał miejsce w dniu 20 listopada 2010 r. Tym samym, zbędne było prowadzenie postępowania dowodowego w zakresie ustalenia istnienia i rozmiaru szkody (poprzez dopuszczenie dowodu z opinii biegłego ortopedy), skoro Sąd pierwszej instancji nie znalazł podstaw do przypisania odpowiedzialności pozwanej spółce za zdarzenie z dnia 20 listopada 2010 r.

Zdaniem Sądu drugiej instancji nie doszło także do naruszenia art. 217 k.p.c. Zgłoszone przez powódkę wnioski dowodowe (w zakresie opinii biegłego ortopedy) zostały przez Sąd Rejonowy oddalone jako zbędne dla wyjaśnienia istoty sporu. Sąd Okręgowy wskazał, że opinia biegłego, mając na uwadze ustalenia dokonane przez Sąd pierwszej instancji, była zbędna.

Nie doszło również, w ocenie Sądu odwoławczego powołującego się na orzecznictwo Sądu Najwyższego, do naruszenia art. 102 k.p.c. Sąd Okręgowy wskazał, że stosowanie art. 102 k.p.c. jest przejawem dyskrecjonalnej władzy sędziego, zmiana postanowień w tym zakresie może być wyjątkowa i spowodowana rażącym naruszeniem przepisów, którego jednak powódka nie wykazała.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego zaskarżyła w całości skargą kasacyjną powódka. Skargę oparto na zarzucie naruszenia przepisów prawa procesowego.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparto na przyczynie przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. Wskazano, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona albowiem skoro Sąd drugiej instancji rozpoznaje w postępowaniu apelacyjnym „sprawę”, a nie „apelację”, to jego obowiązkiem jest po pierwsze, rozpoznanie sprawy w granicach apelacji (art. 378 § 1 k.p.c.), po drugie zaś, wydanie orzeczenia na podstawie

materiału procesowego zgromadzonego w całym dotychczasowym postępowaniu (art. 382 k.p.c.) i po trzeciej, danie temu wyrazu w treści uzasadnienia wyroku (art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c.). Dopiero bowiem łączne spełnienie tych warunków pozwala na stwierdzenie, że postępowanie apelacyjne w sprawie toczyło się prawidłowo. W niniejszej sprawie natomiast Sąd drugiej instancji nie rozważył na nowo całego zebranego w sprawie materiału dowodowego (art. 382 k.p.c.) i nie dokonał jego własnej oceny wynikającej z zasad określonych przez art. 233 § 1 k.p.c. tj. nie ocenił zeznań świadków i opinii biegłego, nie rozważył wszystkich zarzutów i wniosków podniesionych w apelacji (art. 378 § 1 k.p.c.), a wreszcie sporządzenie przez Sąd Okręgowy uzasadnienia wymyka się kontroli kasacyjnej (art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.). Sąd Okręgowy rozpoznając sprawę ograniczył się do bardzo ogólnikowych stwierdzeń i cytatów z orzecznictwa skopiowanych z systemu informacji prawnej Lex, co w efekcie doprowadziło do faktycznego braku kontroli odwoławczej zaskarżonego wyroku Sądu pierwszej instancji - braku kontroli oceny dowodów, stanu faktycznego oraz oceny prawnej.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pełnomocnik pozwanej wniosł o:

1. wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na brak spełnienia ustawowych przesłanek określonych przepisem art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.;

Zaś z ostrożności procesowej wniosł o:

2. oddalenie skargi kasacyjnej;  
3. zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania kasacyjnego, tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, ewentualni zgodnie ze złożonym spisem kosztów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna powódki nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie (1) występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących

poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że skarga jest oczywiście uzasadniona (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżąca wykazała istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.) spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004 nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004 nr 3, poz. 49). Musi być zatem oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, niepubl.; z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, niepubl.). Powołanie się na przesłankę zawartą w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje przy tym skarżącego do przedstawienia wyводу prawnego, uzasadniającego jego pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona, przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274).

Skarżąca nie wykazała aby Sąd Okręgowy faktycznie naruszył przepisy prawa w sposób oczywisty, uzasadniający przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, zaś uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ma charakter polemiki z uzasadnieniem Sądu drugiej instancji.

Należy wskazać, że zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą Sądu Najwyższego przewidziane w art. 378 § 1 k.p.c. granice rozpoznania sprawy przez sąd drugiej instancji obejmują obowiązek tego sądu merytorycznego rozpoznania sprawy po raz drugi, dokonania własnych ustaleń faktycznych, ustalenia podstawy prawnej rozstrzygnięcia niezależnie od zarzutów apelacji oraz skontrolowania prawidłowości postępowania przed sądem pierwszej instancji, przy uwzględnieniu związania zarzutami przedstawionymi w apelacji, jeżeli są dopuszczalne. Wiąże się to z koniecznością rozpoznania zgłoszonych przez skarżącego wniosków i zarzutów. Nie wynika jednak z tak ustanowionego obowiązku konieczność osobnego omówienia przez sąd drugiej instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku każdego argumentu podniesionego w apelacji. Za wystarczające należy uznać odniesienie się do wniosków i zarzutów w sposób wskazujący na to, że zostały one przez sąd w całości rozważone przed wydaniem orzeczenia (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 24 lipca 2009 r., I PK 38/09, LEX nr 523541; z dnia 26 kwietnia 2012 r., III CSK 300/11, LEX nr 1218530; z dnia 4 września 2014 r., II CSK 478/13, LEX nr 1545029; z dnia 25 listopada 2015 r., IV CSK 55/15, LEX nr 1968452). Oznacza to zatem, że fakt, że Sąd Okręgowy nie odniósł się w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku bezpośrednio do każdego z zarzutów sformułowanych w apelacji pozwanej, nie oznacza automatycznie oczywistego naruszenia art. 378 § 1 k.p.c., zwłaszcza, że Sąd ten wyraźnie wskazał, że podziela ocenę dowodów i ustalenia Sądu pierwszej instancji, a zarazem wyjaśnił dlaczego nie doszło do naruszenia art. 233 k.p.c. Sąd Okręgowy wskazał również dlaczego uznał, że Sąd Rejonowy prawidłowo oddalił wniosek powódki o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego lekarza-ortopedy.

Należy także zauważyć, że Sąd Okręgowy nie miał obowiązku odnosić się bezpośrednio do całości materiału dowodowego zebranego w sprawie i oceniać każdy dowód z osobna w uzasadnieniu wyroku, skoro wyraźnie wskazał on, że podziela ocenę dowodów poczynioną przez Sąd Rejonowy i przyjmuje ją za

własną, w dalszej części rozważań mógł on zatem ograniczyć się do omówienia tych dowodów, które miały znaczenie dla wydania takiego, a nie innego rozstrzygnięcia.

W uzasadnieniu swojego wyroku Sąd odwoławczy faktycznie obszernie odwoływał się do istniejącego orzecznictwa Sądu Najwyższego. Skarżąca pomija jednak fakt, że orzeczenia te i tezy w nich zawarte Sąd Okręgowy odnosił następnie do zarzutów powódki i stanu faktycznego przedmiotowej sprawy. Uznać zatem należy, że Sąd drugiej instancji najpierw wskazywał na wykładnię poszczególnych przepisów przyjętych przez powódkę za podstawę apelacji (i w tym zakresie Sąd odwoławczy opierał się na istniejącym orzecznictwie), a następnie przekładał tę wykładnię na rozpoznawaną sprawę, co jest prawidłowym działaniem ze strony Sądu Okręgowego.

Godzi się zauważyć, że skarżąca nie przedstawiła w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wyводу jurydycznego, który wskazywałby na oczywiste naruszenie przez Sąd Okręgowy przepisów prawa i wydanie przez ten Sąd oczywiście niesłusznego rozstrzygnięcia. Pełnomocnik powódki ograniczył się w zasadzie do przedstawienia wyłącznie swojego stanowiska i wątpliwości dotyczących zaskarżonego wyroku.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie zawarte w pkt 2 ma swoją podstawę w art. 98 § 1 k.p.c. w związku z § 9 ust. 1 pkt 5 w związku z § 2 pkt 5 oraz § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.